

Dosarul nr. 3ra-890/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Gr. Dașchevici, Vl. Clima, M. Guzun

ÎNCHEIERE

30 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Vascan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a admis apelul depus de Nina Vascan, s-a casat parțial hotărârea din 12 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și în partea casată s-a emis o hotărâre nouă,

constată:

La 15 ianuarie 2020, Nina Vascan a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, prin Hotărârea Sovietului Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești din 26 iulie 1990 a fost numită în funcția de judecător al Judecătoriei Supreme a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 240 din 24 august 1996 a fost numită prin transfer în funcția de judecător al Tribunalului mun. Chișinău.

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1304 din 11 iunie 2003 a fost reconfirmată în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, iar din 15 decembrie 2018 până în prezent este judecător la Curtea Supremă de Justiție cu gradul I de calificare a judecătorului.

Reclamanta a notat că în anul 2008 i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă ca judecător în proporție de 80 % din salariul lunar al judecătorului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova.

Ulterior, având în vedere majorarea salariului, efectuată prin Legea cu privire la salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, pensia i-a fost recalculată în baza noilor prevederi legale.

În acest sens reclamanta a subliniat că asigurarea cu pensii a judecătorilor este reglementată prin Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 și Legea privind sistemul public de pensii nr. 156- XIV din 14 octombrie 1998, cu ulterioarele modificări. Modul de calculare a pensiei unui judecător, care beneficiază de acest drept, a fost reglementat de art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 și art. 46¹ din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011, art. 46¹ din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, cât și art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 au fost declarate neconstituționale.

Prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 a fost abrogat art. 46¹ din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 și a fost modificat art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995.

La fel, prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 a fost modificat art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995, cu următorul conținut – judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55 % din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3 %, dar în total nu mai mult de 80 % din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

În acest sens reclamanta a opinat că, în sensul art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995, pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări și fără ca legislatorul să facă diferența între judecătorii aflați în funcție și cei demisionați. Or, la adoptarea acestei legi, legislatorul s-a ghidat de Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000, prin care s-a statuat că la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, consfințit în Legea cu privire la statutul judecătorului, întru respectarea principiului respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit.

Respectiv, normele legale precitate stipulează că pensia ce i se achită urmează a fi calculată reieșind din cuantumul dreptului patrimonial dobândit, adică din mărimea salariului lunar al judecătorului Curții Supreme de Justiție în exercițiu, fără anumite limitări.

La capitolul dat reclamanta a evocat că, potrivit art. 4 alin. (4) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (abrogată la 1 decembrie 2018), salariul de funcție al judecătorului din cadrul Curții Supreme de Justiție se stabilește în cuantum de: a) 4,8 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de până la 16 ani; b) 5,0 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani.

Astfel, reclamanta a menționat că întrunește o vechime în muncă în funcția de judecător de 29 de ani, iar potrivit art. 10 din Legea privind salarizarea

judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, prevederile art. 4 din prezenta lege se pun în aplicare după cum urmează:

a) de la 1 ianuarie 2014, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 80% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4;

b) de la 1 aprilie 2015, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 90% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4;

c) de la 1 aprilie 2016, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin conform articolului 4.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 s-a majorat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5 050 de lei.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995, pensia judecătorului se calculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări, coroborate cu art. 4 alin. (4) lit. b), potrivit cărora salariul reclamantei constituie 5,0 salarii medii pe economie (adică 25 250 de lei), iar începând cu 1 aprilie 2016 pensia constituia 80 % din suma salariului de 25 250 de lei, echivalentul a 20 200 de lei. Însă, contrar acestor prevederi legale, i se calculează pensia doar în mărime de 13 520 de lei.

Reclamanta a notat că aceiași situație se atestă și în perioada de la 01 aprilie 2015 până la 01 aprilie 2016.

În perioada menționată, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974 din 04 decembrie 2014 s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4 500 de lei, pentru utilizare în modul prevăzut de legislație.

În situația în care salariul judecătorilor în perioada 01 aprilie 2015 – 01 aprilie 2016 urma a fi plătit în cuantum de 80 % din salariile de funcție prevăzute la art. 4 din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013, ceea ce constituia 20 250 de lei, pensia care urma a-i fi achitată în această perioadă a constituit 80 % din această sumă, echivalentul a 16 200 de lei.

În această ordine de idei, reclamanta a invocat prevederile art. III din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 60 din 04 aprilie 2014, care urmează a fi aplicate în coroborare cu dispozițiile art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului, ce a suferit modificări tot prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 și care are următorul cuprins: pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Mai mult ca atât, art. III din Legea nr. 60 din 4 aprilie 2014 nu se atribuie la Legea cu privire la statutul judecătorilor, legislatorul omițând să indice care Lege a fost modificată prin această normă.

Ca urmare, având în vedere principiul de bază, potrivit căruia asigurarea cu pensii a judecătorilor este reglementată prin acte juridice speciale și obligatorii, și anume: Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XII din 20 iulie 1995 și Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, reclamanta a considerat că art. III din Legea nr. 60 din 4 aprilie 2014 nu poate fi aplicat separat. Or, tratarea în alt mod a prevederilor legale în baza cărora judecătorii aflați în funcție au dreptul de a primi pensia în raport cu salariul lunar al judecătorului în exercițiu, ar contraveni Constituției și tratatelor internaționale.

La 05 decembrie 2019, reclamanta s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea și achitarea pensiei în cuantum de 80% în dependență de majorarea generală a salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție, începând cu 01 aprilie 2015 până la modificarea salariului mediu pe economie.

Prin răspunsul CNAS nr. V-2662/19 din 19 decembrie 2019, cererea prealabilă a fost respinsă, indicându-se că temei legitim de a recalcula cuantumul pensiei pentru vechime în muncă, ca judecător, în baza art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544- XIII din 20 iulie 1995, nu este, iar în caz de dezacord cu răspunsul respectiv, este în drept de a-l contesta în termen de 30 de zile în instanța de contencios administrativ, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Reclamanta a considerat că, la examinarea cererii prelabile, Casa Națională de Asigurări Sociale a încălcat principiile procedurii comune și de contencios administrativ, prevăzute la art. 21, 22 alin. (1), 23, 31 și 32, precum și etapele procedurii administrative prevăzute în Capitolul I, Titlul II din Codul administrativ (art. 69-78).

La examinarea cererii prelabile nu au fost luate în considerare și dispozițiile art. 10 alin. (1), 11 alin. (1) lit. b) și alin. (3), 119, 162 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ.

În opinia reclamantei, diminuarea cuantumului pensiei calculate, precum și restricțiile la plata pensiilor, stabilite judecătorilor în modul prevăzut în lege, contravin art. 6, 43, 47, 54 și 116 din Constituția Republicii Moldova, principiilor fundamentale despre independența organelor judiciare, consfințite în Rezoluțiile Adunării Generale a ONU nr. 40 din 29 noiembrie 1985 și nr. 146 din 13 decembrie 1985, precum și în Carta Europeană cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia cuantumul pensiei judecătorului trebuie să fie cât de apropiat posibil de nivelul ultimei sale remunerări.

În drept, pretențiile înaintate sunt bazate pe dispozițiile art. 32 și 321 din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 10 alin. (1), 11 alin. (1) lit. b), alin. (3), 119, 189, 192, 206 alin. (1) lit. b), 208 alin. (1), 209 alin. (1), 212 și 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

Reclamanta Nina Vascan a solicitat prin cererea de chemare în judecată obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i recalcula și achita pensia în cuantum de 80 % în dependență de majorarea generală a salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție, începând cu 01 aprilie 2015 și pe viitor până la modificarea salariului mediu pe economie, în conformitate cu prevederile legale.

Prin hotărârea din 12 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Nina Vascan.

S-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. V-2662/19 din 19 decembrie 2019, ca ilegal și susceptibil să genereze vătămarea drepturilor reclamantei Nina Vascan.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite în beneficiul reclamantei Nina Vascan, pensia pentru vechime în muncă în cuantum de 80 % în dependență de majorarea generală a salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție în exercițiu, începând cu 01 aprilie 2016 până la modificarea salariului mediu pe economie (f.d. 31, 34-44).

Hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel atât de reclamanta Nina Vascan, cât și de pârâta Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

S-a admis apelul depus de Nina Vascan.

S-a casat parțial hotărârea din 12 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în partea obligării Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite în beneficiul reclamantei Nina Vascan pensia pentru vechime în muncă în cuantum de 80 % în dependență de majorarea generală a salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție în exercițiu începând cu 01 aprilie 2016 până la modificarea salariului mediu pe economie, și în această parte s-a emis o altă decizie, prin care:

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite în beneficiul reclamantei Nina Vascan pensia pentru vechime în muncă în cuantum de 80 % în dependență de majorarea generală a salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție în exercițiu începând cu 01 aprilie 2015 până la modificarea salariului mediu pe economie (f.d. 81-82, 8-87).

În consolidarea soluției instanța de apel a reținut că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată în partea ce ține de obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula și achita pensia, urmând însă a fi casată în partea ce ține de data începând cu care urmează a se efectua recalculul. Or, instanța de fond eronat a stabilit ziua de 01 aprilie 2016 ca fiind data de când urmează a fi efectuat recalculul pensiei, deoarece din solicitarea părții reclamante expusă atât în cererea prealabilă, cât și în textul acțiunii înaintate, rezultă că această dată este 01 aprilie 2015.

Referitor la fondul cauzei, prima instanță și instanța de apel au notat că recalcularea pensiei judecătorului urmează să se efectueze reieșind din cuantumul dreptului patrimonial dobândit, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări.

În speță, la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014, reclamanta Nina Vascan deja beneficia de dreptul la pensie în mărime de 80 % din salariul judecătorului în exercițiu, prin urmare această normă nu este aplicabilă, deoarece nu are efect retroactiv.

În acest sens s-a remarcat că, reclamanta Nina Vascan a obținut un „bun” în sensul art. 1 Protocol nr. 1 CEDO, adică „un drept”, înainte de adoptarea și intrarea în vigoare a art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014, drept ce nu poate fi anulat printr-o normă ulterioară. Or, este inadmisibilă diminuarea protecției juridice a statutului judecătorului în procesul adoptării unor legi noi. Noile prevederi legale se vor aplica numai pentru viitor și numai față de persoanele care au solicitat acordarea pensiei după intrarea acestora în vigoare, fără a se aduce atingere drepturilor de pensie stabilite anterior.

Astfel, recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă conform salariului judecătorului în exercițiu, precum și plata integrală a acesteia judecătorului care continuă să activeze în această funcție, sunt considerate fapte/situații juridice realizate în întregime înainte de intrarea în vigoare a legii noi, ca urmare a recunoașterii și acordării lor în temeiul art. 32 alin. (1) și (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului în redacția de până la 16 mai 2014, adică sunt drepturi definitiv câștigate, care sunt protejate de principiul neretroactivității legii.

Cu atât mai mult că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 52 din 27 iunie 2017, deși s-a constatat constituționalitatea art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie

2014, în pct. 25 s-a indicat expres că noile prevederi legale se vor aplica numai pentru viitor și numai pentru persoanele care au solicitat acordarea pensiei după intrarea acestora în vigoare, fără a se aduce atingere drepturilor de pensie stabilite anterior.

La 10 august 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus prin intermediul poștei electronice, iar la 11 august 2020 prin intermediul oficiului poștal, la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate și emiterea unei decizii noi (f.d. 98, 99, 105-106, 107).

La 19 septembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, motivarea recursului împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 117-120, 121).

Argumentele recursului în esență se rezumă la expunerea circumstanțelor speței și reiterarea memoriului conținut în cererea de apel, în concret că, potrivit listei judecătorilor care beneficiază de pensie pentru vechime în muncă și continuă să activeze în funcție de judecător, prezentată de către Consiliul Superior al Magistraturii prin scrisoarea din 15 aprilie 2016, intimata continuă să activeze în funcție de judecător.

Recurenta a menționat că, la art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014, prin care a fost modificată și completată Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, este prevăzut că judecătorii care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător vor primi pensie în mărimea stabilită, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Asupra acestui fapt s-a expus și Ministerul Justiției, prin scrisoarea nr. 03/3250 din 03 aprilie 2015, în care a indicat că se recalculează pensiile stabilite până la data de 16 mai 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014) judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vârstă. Iar, pensiile stabilite până la intrarea în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014, judecătorilor care activează în continuare în funcție de judecător nu se mai supun recalculării în temeiul art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Astfel, în opinia recurente, odată ce au fost abrogate prevederile art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995, ce admiteau recalcularea pensiei judecătorului ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, pensia judecătorilor care se află în exercițiul funcției nu mai are fundamentare legală de a fi recalculată odată cu majorarea salariului, acest fapt fiind rezervat doar judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vârstă, precum este reglementat la art. 32 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat prin cererea de recurs admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi (f.d. 117-120, 121).

Examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată în ședință publică, la 22 iulie 2020, în lipsa recurenteii Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d. 79-80)

Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „ana.rosu@justice.md”, dispozitivul deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat participanților la proces în mod electronic, prin e-mail, la 27 iulie 2020, ora 11.26 (f.d. 83).

La fel, din conținutul extrasului din poșta electronică cu adresa căsuței poștale „ana.rosu@justice.md” rezultă că, la 11 august 2020, ora 12.43, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenteii, la adresa de e-mail „jurist@cnas.gov.md”, pentru notificare, decizia motivată din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 100).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Astfel, prin extrasul din poșta electronică conținut la fila dosarului 100 se atestă *indubitabilis* că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces, inclusiv și Casei Naționale de Asigurări Sociale, la 11 august 2020.

Potrivit articolului 63 din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil. Dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când aceasta este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

La rândul său, art. 261 din Codul civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 12 august 2020, iar ultima zi fiind data de 10 septembrie 2020, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, motivarea recursului a fost predată oficiului poștal de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 19 septembrie 2020, fapt confirmat prin amprența sigiliului aplicată pe plic (f.d. 121, 117-120).

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Casa Națională de Asigurări Sociale a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul consideră că recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentei. Or, aceasta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas